

การแปรการใช้คำศัพท์ของ คนสามระดับอายุในภาษาแสก¹

A Variation of Lexicon Usage in Saek Language among Three Generations

ศรินยา จิตบรรจง²

Sarinya Jitbanjong

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการแปรด้านศัพท์และการแปรการใช้คำศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาแสกบ้านชะว้า ตำบลท่าเรือ อำเภอชะว้า จังหวัดนครพนม โดยใช้คำศัพท์ที่ภาษาแสกใช้รูปศัพท์ต่างกับภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาญ้อจำนวน 275 คำศัพท์เป็นเกณฑ์ในการทดสอบกับผู้ออกภาษาสามระดับอายุ 18 คน แบ่งเป็น ระดับอายุที่ 1 ระหว่าง 55 - 65 ปี ระดับอายุที่ 2 ระหว่าง 35 - 45 ปี และระดับอายุที่ 3 ระหว่าง 15 - 25 ปี ผลการศึกษาพบว่า

การแปรด้านศัพท์ในภาษาแสกแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ การใช้รูปแปรของศัพท์เดิมและการใช้ศัพท์อื่นโดยการใช้ศัพท์อื่นเป็นการแปรที่เห็นได้ชัดเจนที่สุด ทั้งศัพท์ที่ยืมมาจากภาษาอื่น ศัพท์ภาษาแสกที่มีความหมายใกล้เคียงหรือเกี่ยวข้องกับศัพท์เดิม และศัพท์สร้างใหม่ ส่วนการแปรการ

¹ บทความนี้ปรับปรุงและเรียบเรียงมาจากส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2545 เรื่อง “การวิเคราะห์การแปรการใช้คำศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาแสก อำเภอชะว้า จังหวัดนครพนม” มีรศ.สุวัฒนา เลี่ยมประวัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

² อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พระธาตุประสิทธิ์

ที่มา <http://highlight.kapook.com/view/10004>

ใช้คำศัพท์พบว่า คำศัพท์ที่คนสามระดับอายุใช้เหมือนกันคือ ใช้ศัพท์เดิมมีมากที่สุดร้อยละ 62.91 ศัพท์เดิมที่ ผู้บอกภาษาเล็กใช้มีร้อยละ 8.37 ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 จะใช้ศัพท์เดิมมากกว่าระดับอายุอื่นๆ ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 จะนำศัพท์อื่นมาใช้แทนหรือใช้ร่วมกับศัพท์เดิมมากกว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และ 2

ผลการศึกษาการแปรผันคำศัพท์และการแปรการใช้คำศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาแสดแสดงให้เห็นว่า การใช้ศัพท์เดิมมีแนวโน้มที่จะลดน้อยลงตามอายุที่ลดลง ในขณะที่การใช้ศัพท์อื่นแทน ศัพท์เดิมมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นตามอายุที่ลดลง ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าการใช้คำศัพท์ในภาษาแสดกำลังเปลี่ยนแปลงไป โดย “อายุ” เป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดการแปรการใช้คำศัพท์และการแปรการใช้คำศัพท์ดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นกับภาษาแสดต่อไปในอนาคตอีกด้วย

Abstract

This article compares the variation of lexicon usage in the Saek language among three generations of speakers in Ban Bawa, Tambon Tarua Nawa District, Nakhon Phanom. Variations of 275 Saek words, which are different from standard the Thai, Northeastern Thai, and Nyo languages, were compared among 18 key informants in three generations; 55-65, 35-45, and 15-25 years of age.

The study revealed that there were two characteristics of lexicon variation: the original lexical variation and the usage of other lexicons. The latter was obvious as the vocabularies borrowed from other languages, Saek lexicons that had similar or linked meaning of the original ones and the new ones. In terms of lexical variation, it was found that the 62.9 percent of original lexicon was used among the three generations. However, 8.37 percent of the original lexicon had disappeared in the language spoken by the key informants. The informants 55-65 years of age used the original lexicon more than the other two groups did. The group aged 15-25 used the lexicons from other languages used the original lexicons with the other languages more than the first two generational groups did.

The study demonstrates that the original lexicon is used decreasingly according among the younger generations. Meanwhile the lexicons from other languages increasingly replaced the original ones in the younger groups. Thus, it can be seen that the lexicon usage in the Saek language has been changing significantly among younger speakers. This change affects the lexicon variation and its usage demonstrates the trend toward language change in the future.

บทนำ

แนวคิดทางภาษาศาสตร์สังคมให้ความสำคัญกับลักษณะของภาษาที่ปรากฏในปัจจุบัน โดยมุ่งหาคำอธิบายเกี่ยวกับการแปรของภาษาอันมีปัจจัยทางสังคมต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น การแปรตามเพศ อายุ ถิ่นที่อยู่ หรือชาติพันธุ์ โดยมีแนวคิดว่าการแปรของภาษาที่ปรากฏในปัจจุบันสามารถเป็นตัวบ่งชี้ได้ว่าในอนาคตจะมีการเปลี่ยนแปลงของภาษาเกิดขึ้น ก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในภาษาก็มักจะมีการแปรเกิดขึ้นก่อนเสมอ การเปลี่ยนแปลงของภาษาและการแปรของภาษามีความสัมพันธ์กัน ยากที่จะพิจารณาแยกออกจากกันได้ ดังนั้น ในทางภาษาศาสตร์สังคมจึงมองว่า การเปลี่ยนแปลงของภาษาเป็นการแปรของภาษาตามกาลเวลานั่นเอง

อายุนับเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการใช้ภาษาต่างกันหรือที่เรียกว่า การแปรของภาษาตามอายุ การแปรในภาษาของคนต่างวัยกันสามารถแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ในสังคมและเป็นเครื่องบ่งชี้ความเปลี่ยนแปลงของภาษาได้ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้นกับภาษาถิ่นของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในยุคข้อมูลข่าวสารและโลกไร้พรมแดนที่คนต่างกลุ่ม ต่างภาษาสามารถติดต่อสัมพันธ์แลกเปลี่ยน รับรู้ และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว

บทความนี้ผู้เขียนจึงมุ่งวิเคราะห์ให้เห็นถึงการแปรของภาษาแสกตามปัจจัยอายุ ด้วยแนวคิดด้านภาษาศาสตร์สังคม เพื่อแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงภาษาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยมีชุมชนภาษาแสกบ้านชะว้าง ตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม เป็นแหล่งข้อมูล

แนวคิดว่าด้วยการแปรของภาษาตามอายุ

การแปรของภาษา (linguistic variation) หมายถึง การที่รูปภาษาตั้งแต่ 2 รูปขึ้นไปอาจใช้แทนที่กันได้โดยไม่ทำให้ความหมายแก่นเปลี่ยน ในการวิเคราะห์การแปรของภาษา นักภาษาศาสตร์สังคมพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปร

2 ประเภท คือ ตัวแปรภาษา (linguistic variable) และตัวแปรสังคม (social variable) ตัวแปรภาษามักเป็นตัวแปรตามซึ่งแปรตามปัจจัยต่างๆ ทางสังคม (สรุปความจาก อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2541 : 18 - 19)

อายุซึ่งบ่งบอกสถานภาพตามธรรมชาติของคนแต่ละสังคมนับเป็นปัจจัยทางสังคมประการหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการแปรของภาษา

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2532 : 16) กล่าวถึง การแปรของภาษาที่สัมพันธ์กับปัจจัยอายุไว้ว่า การนำเรื่องระดับอายุของผู้พูดเข้ามาพิจารณาในการศึกษาการแปรภาษา นอกจากจะทำให้แลเห็นถึงความหลากหลายในการใช้ภาษาของคนต่างวัยกันแล้ว การแปรของภาษาตามลำดับอายุยังมีความสำคัญอีกด้านหนึ่งคือ แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ (Change in progress) ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงของรูปไวยากรณ์หนึ่งที่สามารถสังเกตได้ว่า กำลังคืบหน้าไปเรื่อยๆ เช่น การแปรของเสียงในผู้พูดรุ่นสูงอายุ รุ่นกลางและอายุน้อย ภาษาของผู้พูดที่มีอายุมากที่สุดเปรียบได้กับภาษาในอดีต ภาษาของผู้พูดรุ่นอายุกลางๆ ถือได้ว่าเป็นภาษาของปัจจุบัน และภาษาของผู้พูดรุ่นอายุน้อยถือได้ว่าเป็นภาษาของอนาคต ดังนั้นการศึกษากการแปรของภาษาในผู้พูดต่างอายุกัน แต่ศึกษาในเวลาพร้อมกัน (Change in apparent time) เสมือนกับว่าเราได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาจริงๆ

แสก ภาษาพลัดถิ่น

ภาษาแสก (Saek) เป็นภาษาที่ชาวไทยเชื้อสายแสกใช้สำหรับสื่อสารกันในกลุ่มชนเป็นหนึ่งใน 19 ภาษา (เรื่องเดช บันเขื่อนขัติย์, 2525 : 129 - 130) ของภาษาตระกูลไทที่ใช้พูดกันอยู่ในประเทศไทย ความน่าสนใจของภาษาแสกอยู่ที่ว่าเราอาจเรียกภาษาแสกได้ว่า เป็นภาษาพลัดถิ่น (Displaced language) เนื่องจากภาษาแสกเป็นภาษาตระกูลไทกลุ่มเหนือ (Northern Group) เพียงภาษาเดียวที่อยู่ในประเทศไทย ซึ่งเป็นพื้นที่ของผู้พูดภาษาตระกูลไทกลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ (Southwestern Group)

ผู้พูดภาษาแสกเดิมมีภูมิลำเนาอยู่ในเวียดนามต่อมาได้อพยพมาอยู่ในประเทศลาว ภายหลังเข้ามาอยู่ในประเทศไทย ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 200 - 300 ปี มาแล้ว (เรื่องเดช บันเขื่อนขัติย์, 2525 : 50 - 51) คู่มือแผนที่ภาษาในประเทศไทย (เจอร์รี เกนีย์ และ ชีรพันธ์ ล.ทองคำ, 2520) แสดงข้อมูลว่ามีผู้พูดภาษาแสกอาศัยอยู่เฉพาะที่จังหวัดนครพนมเท่านั้น จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสำรวจข้อมูลภาคสนามพบว่า พื้นที่ที่มีคนแสกตั้งถิ่นฐานอยู่ ได้แก่ บ้านไผ่ล้อม บ้านอาจสามารถ ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม บ้านท่าบ่อสงคราม บ้านดอนสมอ ตำบลท่าบ่อสงคราม อำเภอศรีสงคราม และบ้านบะหว้า ตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า

ความเป็นมาของผู้พูดภาษาแสกในประเทศไทย

ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของผู้พูดภาษาแสกมิได้มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งคงเป็นเพราะสาเหตุประการหนึ่ง คือ ภาษาแสกไม่มีตัวหนังสือใช้เป็นของตัวเอง เรื่องราวที่เป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์จึงได้แต่เพียงอาศัยการเล่าสืบต่อกันมาปากต่อปากเท่านั้น ชาวแสกในประเทศไทยเล่าต่อๆ กันมาว่า ถิ่นฐานเดิมของพวกเขายู่ที่เมืองสองเมืองในประเทศเวียดนาม ได้แก่ เมืองวินห์และเมืองรอง เมื่อประมาณ 150 - 200 ปีมาแล้ว ส่วนสาเหตุที่ทำให้เกิดการอพยพนั้นเล่ากันว่า ครั้งหนึ่งชาวแสกอดอยากหิวโหยมากจนถึงกับฆ่าช้างเผือกของกษัตริย์เวียดนามในสมัยนั้นเพื่อนำมาเป็นอาหาร เมื่อความรู้ถึงกษัตริย์เวียดนาม พระองค์โปรดฯ ให้ชาวแสกชดใช้ชีวิตของช้างเผือกด้วยเงินจำนวนมากเกินกว่าที่ชาวแสกจะหามาได้ ขณะนั้นมีข้าราชการชาวเวียดนามคนหนึ่งที่ชาวแสกเรียกว่า องค์กรู่ สงสารชาวแสกจึงให้ชาวแสกยืมเงินจำนวนนั้นเพื่อนำไปชดใช้แก่กษัตริย์เวียดนาม ชาวแสกสำนึกในบุญคุณขององค์กรู่จึงยอมรับนับถือและเกรงใจองค์กรู่มาก หลังจากเหตุการณ์ดังกล่าว ชาวแสกก็อพยพออกจากประเทศเวียดนามมาอยู่ที่บ้านอาจสามารถ แม้จะอพยพมาอยู่ไกลแต่ชาวแสกก็ยังรำลึกถึงบุญคุณขององค์กรู่อยู่เสมอและต่อมาเมื่อองค์กรู่สิ้นชีวิตลงวิญญาณขององค์กรู่ก็ได้ตามมาปกป้องรักษาชาวแสกที่บ้านอาจสามารถ ชาวแสกที่บ้านอาจสามารถ

จึงสร้างศาลขึ้นที่ริมแม่น้ำโขง และทำพิธีบวงสรวงวิญญาณขององค์มู่เป็นประจำทุกปี (นฤมล อินทรประสิทธิ์, 2534 : 8)

ภาษาแสดกับการแปร

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ภาษาแสดเป็นภาษาที่มีความแตกต่างกับภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นอีสานในด้านเสียงภาษาแสดมีหน่วยเสียงที่ไม่มีในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นอีสาน ได้แก่ หน่วยเสียงพยัญชนะต้น / ʁ ~ g, v / หน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำ / tl, thr, thl, bl, ml / หน่วยเสียงพยัญชนะท้าย / l / การปรากฏร่วมกันของหน่วยเสียงสระ / ua / และหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย / w / (Gedney, 1970 : 67 - 87) ในด้านศัพท์พบว่า ภาษาแสดมีศัพท์ที่ใช้ต่างกับภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นอีสาน (วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์, 2519) เช่น

ภาษาแสด ³	ภาษาไทยมาตรฐาน ⁴	ภาษาไทยถิ่นอีสาน ⁵	ความหมาย
trəʊŋ ⁶	khaj ³	khaj ³	ไข่
vuat ⁶	?ew ²	?eew ¹	เอว
ta ⁴ baaŋ ²	?ok ³	?ok ⁵	อก

ผู้ศึกษาได้ทดลองเก็บข้อมูลจากผู้พูดภาษาแสดพบว่า เสียงและศัพท์ในภาษาแตกต่างกับภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นอีสานเช่นเดียวกับข้อมูลที่ปรากฏ

³ หมายเลขแสดงเสียงวรรณยุกต์ของคำในภาษาแสดใช้ตามงานของ ศรีนยา จิตบรรจง (2545 : 52-55) 1 หมายถึง เสียงกลางตก 2 หมายถึง เสียงต่ำ-ขึ้น 3 หมายถึง เสียงกลาง-ขึ้น 4 หมายถึง เสียงกลางระดับ 5 หมายถึง เสียงสูง-ขึ้น-ตก 6 หมายถึง เสียงสูง-ตก

⁴ หมายเลขแสดงเสียงวรรณยุกต์ของคำในภาษาไทยมาตรฐานใช้ตามงานของ กาญจนา นาคสกุล (2541 : 113 - 116) 1 หมายถึง เสียงเปลี่ยนขึ้น 2 หมายถึง ระดับกลาง 3 หมายถึง เสียงระดับต่ำ 4 หมายถึง เสียงเปลี่ยนตก 5 หมายถึง เสียงระดับสูง

⁵ หมายเลขแสดงเสียงวรรณยุกต์ของคำในภาษาไทยถิ่นอีสานใช้ตามงานของ กาญจนา คุ้มณะศิริ (2524 : 260) 1 หมายถึง เสียงต่ำ-ขึ้น 2 หมายถึง ระดับกลางระดับ 3 หมายถึง เสียงกลาง-ตก 4 หมายถึง เสียงสูง-ขึ้น-ตก 5 หมายถึง เสียงกลาง-ขึ้น-ตก

ในเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแต่มีแนวโน้มว่าหน่วยเสียงบางหน่วยเสียงจะเปลี่ยนแปลงไป เช่น หน่วยเสียงพยัญชนะต้น /v/ ผู้พูดภาษาแสดที่มีอายุน้อยในปัจจุบันมักจะออกเสียงเป็น /w/ เช่น [vii³ ~ wii³] “ไฟ” หน่วยเสียงสระ /ua/ และหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย /w/ จากที่เคยปรากฏร่วมกันได้นั้นมีแนวโน้มว่าจะไม่สามารถปรากฏร่วมกันได้อีก เช่น [ruaw¹ ~ rua¹] “หัวเราะ” นอกจากนี้ผู้ศึกษายังพบว่า ในปัจจุบันผู้พูดภาษาแสด บางคนจะใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์ภาษาแสด ความแตกต่างของการเลือกใช้ศัพท์โดยไม่ทำให้ความหมายและโครงสร้างของภาษาเปลี่ยนแปลงไปเช่นนี้เรียกว่าการแปรของภาษา เช่น

ศัพท์ภาษาแสด	ศัพท์ที่ใช้ในปัจจุบัน	ความหมาย
troon ²	daak ⁶	กัน
khial ³	ฏอว ²	หงอนไก่
?uuk ⁶	cu? ³ ?i?	สมอง

จากงานของ วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์ (2519) ซึ่งศึกษาภาษาแสดที่บ้านอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม พบว่า การใช้ศัพท์ภาษาแสดกำลังมีการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ ผู้พูดที่มีอายุน้อยมักใช้ศัพท์ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นอีสานแทนศัพท์ภาษาแสด เช่น

ศัพท์ ภาษาแสด	ศัพท์ภาษาไทย มาตรฐาน	ศัพท์ภาษาไทย ถิ่นอีสาน	ศัพท์ที่ผู้พูด สูงอายุใช้ (55 - 65 ปี)	ศัพท์ที่ผู้พูด อายุน้อยใช้ (15 - 25 ปี)	ความหมาย
mlow ³	nia ⁶	sin ⁴	mlow ³	nia ⁶	เนื้อ
viat ⁵	piik ²	piik ³	viat ⁵	piik ⁶	ปีก
hock ²	phua ¹	phua ¹	hock ²	phua ¹	ผิว

จากการแปรของภาษาดังกล่าวข้างต้นพบว่า การแปรทางภาษาสัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคม กล่าวคือ ภาษาอาจมีการแปรตามอายุ

ดังนั้น การศึกษาการแปรการใช้คำศัพท์ภาษาแสกของผู้พูดที่มีอายุต่างกัน เพื่อที่จะได้ทราบความแตกต่างของศัพท์ที่ผู้พูดภาษาแสกวัยต่างๆ ใช้ จะช่วยแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในภาษาแสก

การแปรการใช้คำศัพท์⁶ กับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับภาษาแสก

จากการวิเคราะห์การแปรการใช้คำศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาแสก บ้านบะหว้า อำเภอหนองบัว จังหวัดนครพนม โดยใช้คำศัพท์ที่ภาษาแสกใช้รูปศัพท์⁷ ต่างกับภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาญ้อ จำนวน 275 คำศัพท์ ทดสอบกับผู้ออกภาษาทั้งชายและหญิงรวม 18 คน แบ่งเป็นสามระดับอายุ ระดับอายุละ 6 คน คือ ระดับอายุที่ 1 ตั้งแต่ 55 - 65 ปี ระดับอายุที่ 2 ตั้งแต่ 35 - 45 ปี และระดับอายุที่ 3 ตั้งแต่ 15 - 25 ปี ในเรื่องการแปรด้านศัพท์และการแปรการใช้คำศัพท์ปรากฏผลดังนี้

การแปรด้านศัพท์ในภาษาแสก

แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การใช้รูปแปรของศัพท์เดิม ได้แก่

1.1 การใช้รูปแปรของศัพท์เดิมโดยละบางพยางค์ เช่น

ความหมาย	ระดับอายุที่ 1, 2, 3	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
“ผี”	[thua ³ maan ³]	[maan ³]

⁶ คำศัพท์ หมายถึง หน่วยที่มีความหมายแต่ละหน่วย

⁷ รูปศัพท์ หมายถึง รูปที่ผ่านขั้นตอนการวิเคราะห์แล้วว่า เป็นรูปที่ใช้แทนคำศัพท์ คำศัพท์อาจถูกแทนด้วยศัพท์หนึ่งศัพท์หรือมากกว่าก็ได้ ศัพท์แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ศัพท์เดิม หมายถึง ศัพท์ที่เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระบุว่า เป็นศัพท์ภาษาแสก และเป็นศัพท์ที่มีรูปศัพท์ต่างกับภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาญ้อ

2. ศัพท์อื่น หมายถึง ศัพท์ที่ใช้แตกต่างกับศัพท์เดิม

1.2 การใช้รูปแปรของศัพท์เดิมโดยเพิ่มบางพยางค์ เช่น

ความหมาย	ระดับอายุที่ 1, 3	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
“กระบุง”	[luan ³]	[kɑ ⁴ luan ³]

2. การใช้ศัพท์อื่น ได้แก่

2.1 การใช้ศัพท์ที่มาจากภาษาอื่นแทนศัพท์เดิม แบ่งเป็น

2.1.1 ศัพท์ที่มาจากภาษาไทยมาตรฐาน เช่น

ความหมาย	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
“เยี่ยม”	[tham ¹]	[tham ¹]	[tham ¹]
	[jaam ²]	[jaam ²]	[jaam ²]
			[jiam ⁵]

ผู้บอกภาษาทุกระดับอายุบางคนจะใช้ศัพท์เดิม คือ [tham¹] ในขณะที่บางคนจะใช้ศัพท์อื่น คือ [jaam²] ซึ่งเป็นศัพท์ที่ภาษาไทยถิ่นอีสานและภาษาญ้อใช้ร่วมกัน ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่นซึ่งเป็นศัพท์ภาษาไทยมาตรฐาน คือ [jiam⁵] แทนศัพท์เดิม

2.1.2 ศัพท์ที่มาจากภาษาญ้อ เช่น

ความหมาย	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
“สมอง”	[maak ⁶ ʔuuk ⁶]		
	[cu ⁴ ʔiʔ ³]		
	[cuʔ ³ ʔiʔ ³]	[cuʔ ³ ʔiʔ ³]	[cuʔ ³ ʔiʔ ³]
			[sa ⁴ moʋʋ ²]

ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 บางคนจะใช้ศัพท์อื่นซึ่งเป็นศัพท์สร้างใหม่ คือ [maak⁶ʔuuk⁶] ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 บางคนระดับอายุที่ 2 ทั้งหมด และระดับอายุที่ 3 บางคนจะใช้ศัพท์อื่น คือ [cuʔ³ʔiʔ³]

และรูปแปร [cu⁴ ʔiʔ³] ซึ่งเป็นศัพท์ภาษาญ้อแทนศัพท์เดิม นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 บางคนจะใช้ศัพท์ภาษาไทยมาตรฐาน คือ [sa⁴ mɔwŋ²] แทนศัพท์เดิม

2.1.3 ศัพท์ที่ภาษาไทยถิ่นอีสานและภาษาญ้อใช้ร่วมกัน เช่น

ความหมาย	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
“กำไล”	[phram ⁶]		
	[kɔŋ ⁶]	[kɔŋ ⁶]	[kɔŋ ⁶]
	[khɔŋ ⁶]	[khɔŋ ⁶]	
			[kam ⁴ laj ⁶]

ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 บางคนจะใช้ศัพท์เดิม คือ [phram⁶] ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 บางคน ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ทั้งหมด และผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 บางคน จะใช้ศัพท์อื่น คือ [kɔŋ⁶] และรูปแปร [khɔŋ⁶] ซึ่งเป็นศัพท์ที่ภาษาไทยถิ่นอีสานและภาษาญ้อใช้ร่วมกัน แทนศัพท์เดิม นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 บางคนจะใช้ศัพท์ภาษาไทยมาตรฐาน คือ [kam⁴ laj⁶] แทนศัพท์เดิม

2.1.4 ศัพท์ที่ภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาไทยถิ่นอีสานและภาษาญ้อใช้ร่วมกัน

ความหมาย	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
“ช้าย”	[veɛn ⁴]	[veɛn ⁴]	
	[weɛn ⁴]	[weɛn ⁴]	[weɛn ⁴]
			[saaj ⁴]

ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 2 ทุกคน และผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 บางคนจะใช้ศัพท์เดิม คือ [veɛn⁴] และรูปแปร [weɛn⁴] ในขณะที่ผู้บอกภาษา

ระดับอายุที่ 3 บางคนจะใช้ศัพท์อื่นซึ่งเป็นศัพท์ที่ภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาไทยถิ่นอีสานและภาษาญ้อใช้ร่วมกัน คือ [saa⁴] แทนศัพท์เดิม

เมื่อพิจารณาศัพท์ที่มาจากภาษาอื่นพบว่า ผู้บอกภาษาแสกมีวิธีนำศัพท์เหล่านี้มาใช้ใน 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การนำศัพท์ภาษาอื่นมาใช้โดยปรับหรือแปรเสียงของศัพท์ที่ยืมมาให้เข้ากับระบบเสียงของภาษาแสก โดยการแปรเสียงพยัญชนะต้น และแปรเสียงวรรณยุกต์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

การแปรเสียงพยัญชนะต้น ได้แก่

แปรเสียง [ch] เป็น [s] เช่น

ความหมาย	ภาษาไทยมาตรฐาน	ศัพท์ยืมในภาษาแสก
“ผ้าเช็ดหน้า”	[phaa ⁴ chet ⁵ naa ⁴]	[phaa ⁶ set ⁶ naa ⁶] [phaa ⁶ set ⁶ naa ⁶]

การแปรเสียงวรรณยุกต์ ได้แก่

เสียงวรรณยุกต์หมายเลข 1 ของภาษาไทยมาตรฐาน ในตัวอย่างข้อมูลต่อไปนี้ คือ เสียงต่ำ - ขึ้น (24) ในช่อง A 1 ของภาษาไทยมาตรฐาน จะแปรเป็นเสียงวรรณยุกต์หมายเลข 1 ของภาษาแสก คือ เสียงกลาง - ตก (32) ในช่อง A 1 ของภาษาแสก เช่น

ความหมาย	ภาษาไทยมาตรฐาน	ศัพท์ยืมในภาษาแสก
“ภาษา”	[phaa ² sa a ¹]	[phaa ³ sa a ¹]

2. การนำศัพท์ภาษาอื่นมาใช้โดยมิได้ปรับหรือแปรเสียง เช่น

ความหมาย	ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาไทยถิ่นอีสาน	ศัพท์ยืมในภาษาแสก
“ฟอง”	[fɔɔŋ ²]	[fɔɔŋ ²]	[fɔɔŋ ⁴]

ผู้บอกภาษาแสกบางคนใช้ศัพท์ที่ยืมมาจากภาษาอื่น คือ [fɔɔŋ²] “ฟอง” แทนศัพท์เดิม คือ /poop⁶/ โดยเสียงพยัญชนะต้น [f] เป็นเสียงที่ไม่มีในระบบ

เสียงภาษาแสก แสดงให้เห็นว่าผู้ออกภาษาแสก받ศัพท์นี้มาใช้โดยมิได้ปรับหรือแปรเสียงให้เข้ากับระบบเสียงภาษาแสก ส่วนเสียงวรรณยุกต์ของ “ฟอง” ที่อยู่ในช่อง A 4 น่าจะแปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 กลาง - ขึ้น (35) ในภาษาแสก กลับแปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 กลางระดับ (33) ซึ่งมีลักษณะทางสัทศาสตร์คล้ายคลึงกับเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาไทยถิ่นอีสาน

ความหมาย	ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาไทยถิ่นอีสาน	ศัพท์ยืมในภาษาแสก
“หอม”	[hɔwm ¹]	[hɔwm ¹]	[hɔ:m ²]

ผู้ออกภาษาแสกบางคนใช้ศัพท์ที่ยืมมาจากภาษาอื่น คือ [hɔ:m²] “หอม” แทนศัพท์เดิม คือ /p raəŋ²/ โดยเสียงวรรณยุกต์ของ “หอม” ที่อยู่ในช่อง A 1 น่าจะแปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 กลาง - ตก (32) ในภาษาแสก กลับแปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ต่ำ - ขึ้น (24) ซึ่งมีลักษณะทางสัทศาสตร์คล้ายคลึงกับเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาไทยถิ่นอีสาน

2.2 การใช้ศัพท์ภาษาแสกที่มีความหมายใกล้เคียงหรือเกี่ยวข้องกัน ตัวอย่าง เช่น

ความหมาย	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
“ครกตำน้ำพริก”	[sa ⁴ rɔɔj ³]	[rum ¹]

ศัพท์ [rum¹] หมายถึง ครกตำข้าว เป็นศัพท์ที่มีอยู่แล้วในภาษาแสก และมีความหมายใกล้เคียงกับศัพท์เดิม โดยผู้ออกภาษาระดับอายุที่ 1 บางคน ระดับอายุที่ 2 และ 3 ทั้งหมด ใช้ศัพท์นี้แทนศัพท์เดิม คือ [sa⁴ rɔɔj³] ซึ่งหมายถึง ครกตำน้ำพริก

2.3 การสร้างศัพท์ใหม่ มีทั้งการประสมศัพท์ภาษาแสกกับศัพท์ภาษาแสก และการประสมศัพท์ภาษาแสกกับศัพท์ภาษาอื่น ตัวอย่าง เช่น

ความหมาย	ระดับอายุที่ 1, 2, 3	ระดับอายุที่ 3
“ครกตำข้าว”	[rum ¹ buk ³] [rum ¹ mɔwŋ ³]	[rum ¹ tam ² gaw ⁶]

ศัพท์ [rum¹ buk³] เป็นศัพท์สร้างใหม่ประสมจากศัพท์ภาษาแสก [rum¹] ซึ่งเป็นศัพท์เดิม หมายถึง ครกตำข้าว และศัพท์ภาษาแสก [buk³] “ใหญ่” ใช้ขยายเพื่อบอกขนาด

ศัพท์ [rum¹ mooŋ³] เป็นศัพท์สร้างใหม่ประสมจากศัพท์ภาษาแสก [rum¹] ซึ่งเป็นศัพท์เดิม หมายถึง ครกตำข้าว และศัพท์ [mooŋ³] ซึ่งมาจากศัพท์ ครกมอง “ครกกระเดื่องใช้ตำเหยียบใช้สำหรับตำข้าว”

ศัพท์ [rum¹ tam² gaw⁶] เป็นศัพท์สร้างใหม่ประสมจากศัพท์ภาษาแสก [rum¹] ซึ่งเป็นศัพท์เดิม หมายถึง ครกตำข้าว และศัพท์ภาษาแสก [tam² gaw⁶] “ตำข้าว” ใช้ขยายเพื่อบอกหน้าที่ หรือลักษณะการใช้งาน

ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1, 2 และ 3 บางคนใช้ศัพท์ [rum¹ buk³] บางคนใช้ศัพท์ [rum¹ mooŋ³] แทนศัพท์เดิม ในขณะที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 บางคนใช้ศัพท์ [rum¹ tam² gaw⁶] แทนศัพท์เดิม

การแปรการใช้คำศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาแสก

1. คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้เหมือนกัน มีจำนวน 221 คำศัพท์ จากจำนวนคำศัพท์ทั้งสิ้น 275 คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 80.36 แบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1.1 คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาสามระดับอายุใช้เหมือนกัน คือ ศัพท์เดิมทั้งหมด มีจำนวน 173 คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 62.9 ตัวอย่าง เช่น

ความหมาย	ระดับอายุที่ 1, 2, 3
“ฟัน”	/nɛːŋ ² /
“นิ้ว”	/ŋiaŋ ² /
“หนาม”	/ʔɔn ² /

1.2 คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาสามระดับอายุใช้เหมือนกัน คือ ศัพท์เดิมและศัพท์อื่น มีจำนวน 25 คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 9.1 ตัวอย่าง เช่น

ความหมาย	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
“กัน”	/troon ² /	/troon ² /	/troon ² /
	/daak ⁶ /	/daak ⁶ /	/daak ⁶ /

1.3 คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาสามระดับอายุใช้เหมือนกัน คือ ศัพท์อื่นที่ใช้แทนศัพท์เดิมทั้งหมด มีจำนวน 23 คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 8.36 ตัวอย่าง เช่น

ความหมาย	ศัพท์เดิม	ศัพท์อื่น
“ถ่าน”	/riaw ³ /	/thaan ⁴ /

2. คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาสองระดับอายุใช้เหมือนกัน มีจำนวน 52 คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 18.91 แบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้

2.1 คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 2 ใช้เหมือนกัน คือ ศัพท์เดิม ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์เดิมและศัพท์อื่น มีจำนวน 20 คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 7.27 ตัวอย่าง เช่น

ความหมาย	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
“ขี้ผึ้ง”	/ruak ⁵ /	/ruak ⁵ /	/ruak ⁵ /
			/khii ⁶ phooŋ ⁶ /

2.2 คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3 ใช้เหมือนกัน คือ ศัพท์เดิมและศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์เดิม มีจำนวน 11 คำศัพท์ หรือร้อยละ 4 ตัวอย่าง เช่น

ความหมาย	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
“หงอนไก่”	/khian ³ /	/khian ³ /	/khian ³ /
		/ho:n ² /	/ho:n ² /
		/ho:n ² /	/ho:n ² /

2.3 คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 และระดับอายุที่ 2 ใช้เหมือนกัน คือ ศัพท์เดิมและศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น มีจำนวน 6 คำศัพท์ หรือร้อยละ 2.3 ตัวอย่าง เช่น

ความหมาย	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
“เสียน”	/kheen ⁴ / /sian ⁴ /	/kheen ⁴ / /sian ⁴ /	/sian ⁴ /

2.4 คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 และระดับอายุที่ 3 ใช้เหมือนกัน คือ ศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์เดิมและศัพท์อื่น มีจำนวน 15 คำศัพท์ หรือคิดเป็นร้อยละ 5.45 ตัวอย่าง เช่น

ความหมาย	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
“ปอด”	/pho:j ⁶ / /po:t ⁶ /	/po:t ⁶ /	/po:t ⁶ /

3. คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาสามระดับอายุใช้ต่างกัน คือ ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์เดิม ผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 2 ใช้ทั้งศัพท์เดิมและศัพท์อื่น ส่วนผู้บอกภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์อื่น มีจำนวนทั้งสิ้น 2 คำศัพท์ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.73 ตัวอย่าง เช่น

ความหมาย	ระดับอายุที่ 1	ระดับอายุที่ 2	ระดับอายุที่ 3
“ผ้า”	/paaj ² /	/paaj ² / /phaa ⁶ /	/phaa ⁶ /

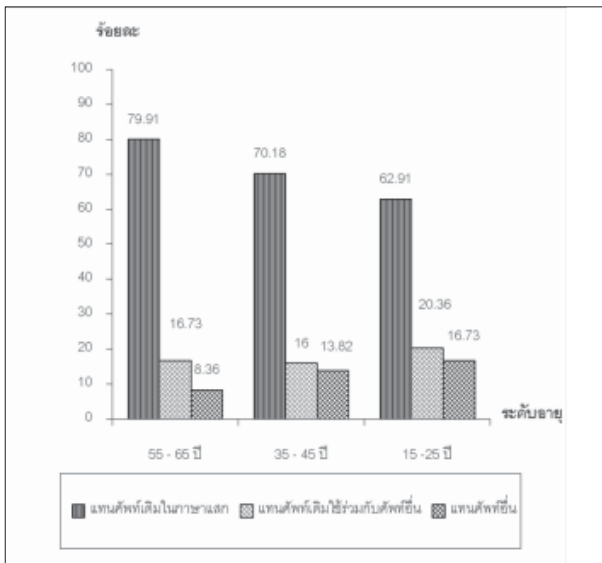
บทสรุปของการแปร แนวโน้มในอนาคต และจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลง

จากการศึกษาการแปรด้านศัพท์ของคำศัพท์ภาษาแสก อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม พบว่าการใช้ศัพท์อื่นเป็นการแปรที่เห็นได้ชัดเจนที่สุด ทั้งศัพท์

ที่ยืมมาจากภาษาอื่น ศัพท์ภาษาแสกที่มีความหมายใกล้เคียงหรือเกี่ยวข้องกับศัพท์เดิม และการสร้างศัพท์ใหม่

การแปรด้านศัพท์โดยการใช้ศัพท์ภาษาแสกที่มีความหมายใกล้เคียงหรือเกี่ยวข้องกับศัพท์เดิม และการสร้างศัพท์ใหม่โดยประสมจากศัพท์เดิมในภาษาแสก แสดงให้เห็นถึงการแปรของภาษาที่มาจากภายในตัวภาษาเอง ส่วนการแปรโดยการยืมศัพท์ภาษาอื่นมาทั้งศัพท์และยืมศัพท์ภาษาอื่นมาประสมกับศัพท์เดิม เพื่อสร้างศัพท์ใหม่ แสดงให้เห็นถึงการแปรของภาษาที่ได้รับอิทธิพลจากภายนอก ศัพท์ภาษาอื่นซึ่งได้แก่ ศัพท์ภาษาไทยมาตรฐาน ศัพท์ภาษาไทยถิ่นอีสาน และศัพท์ภาษาญ้อ ที่ปรากฏในภาษาแสกแสดงให้เห็นอิทธิพลของภาษาเหล่านั้นที่มีต่อภาษาแสก ทั้งภาษาไทยมาตรฐานซึ่งเป็นภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกับทางราชการ ภาษาไทยถิ่นอีสานที่เป็นภาษาประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือใช้ติดต่อสื่อสารกันภายในภาคที่ผู้พูดภาษาแสกตั้งถิ่นฐานอยู่และภาษาญ้อซึ่งเป็นภาษาของชุมชนที่ตั้งถิ่นฐานอาศัยอยู่ใกล้เคียงกับชุมชนของผู้พูดภาษาแสก โดยบางศัพท์สามารถระบุได้ชัดเจนว่ามาจากภาษาใด แต่บางศัพท์ก็เป็นศัพท์ที่มีใช้ร่วมกันมากกว่าหนึ่งภาษา

เมื่อได้ศึกษาเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ภาษาแสกของคนสามระดับอายุ อาจกล่าวได้ว่า ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุยังคงมีลักษณะการใช้คำศัพท์เหมือนกันอยู่มาก คือ คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้เหมือนกันมีจำนวนทั้งสิ้น 221 คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 80.36 แต่อย่างไรก็ตามผู้ศึกษาพบว่า คำศัพท์ที่คนสามระดับอายุใช้เหมือนกันโดยใช้ศัพท์เดิมทั้งหมดมีจำนวน 173 คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 62.91 ส่วนคำศัพท์ที่เหลืออีก 102 คำศัพท์ หรือร้อยละ 31.09 ล้วนแต่เป็นคำศัพท์ที่นำเอาศัพท์อื่นเข้าไปใช้ร่วมหรือใช้แทนศัพท์เดิมในภาษาแสก

แผนภูมิเปรียบเทียบความถี่ในการใช้ศัพท์ทั้งสามชนิดของผู้บอภาษา
แต่ละระดับอายุในภาษาแสก อำเภอหนองบัว จังหวัดนครพนม

ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าผู้บอภาษาระดับอายุที่ 1 (อายุ 55 - 65 ปี) เป็นกลุ่มที่มีการแปรการใช้คำศัพท์ภาษาแสกน้อยที่สุด คือ ยังคงรักษาศัพท์เดิมไว้ได้มากกว่าผู้บอภาษาอีกสองระดับอายุ โดยผู้บอภาษาระดับอายุที่ 1 ใช้ศัพท์เดิมมากที่สุดร้อยละ 79.91 ศัพท์เดิมร่วมกับศัพท์อื่นร้อยละ 16.73 และศัพท์อื่นร้อยละ 8.36 ส่วนผู้บอภาษาระดับอายุที่ 2 (อายุ 35 - 45 ปี) ใช้ศัพท์เดิมร้อยละ 70.18 ศัพท์เดิมร่วมกับศัพท์อื่นร้อยละ 16 และศัพท์อื่นร้อยละ 13.82 ในขณะที่ผู้บอภาษาระดับอายุที่ 3 (อายุ 15 - 25 ปี) มีแนวโน้มที่จะนำศัพท์อื่นเข้ามาใช้ร่วมหรือแทนศัพท์เดิมมากที่สุด โดยผู้บอภาษาระดับอายุที่ 3 ใช้ศัพท์เดิมร้อยละ 62.91 ศัพท์เดิมร่วมกับศัพท์อื่นร้อยละ 20.36 และศัพท์อื่นร้อยละ 16.73

เมื่อพิจารณาศัพท์อื่นที่ผู้บอภาษาแสกนำมาใช้แทนศัพท์เดิมในภาษาแสก โดยเฉพาะศัพท์ที่มีที่มาจากภาษาอื่น พบว่า การที่ศัพท์ภาษาอื่นเข้ามาอยู่ในภาษาแสกอาจเนื่องมาจาก

1. ผู้พูดภาษาแสดทุกคนสามารถพูดภาษาไทยมาตรฐานซึ่งเป็นภาษาราชการ และภาษาไทยถิ่นอีสานซึ่งเป็นภาษาประจำภาคในการติดต่อสื่อสารกับคนอื่นที่มีใช้ชาวแสด
2. ผู้พูดภาษาแสดได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยมาตรฐานที่รับผ่านสื่อชนิดต่างๆ และการศึกษา
3. จังหวัดนครพนมเป็นจังหวัดหนึ่งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประชาชนส่วนใหญ่ในจังหวัดนครพนมใช้ภาษาไทยถิ่นอีสานในการติดต่อสื่อสาร
4. อำเภอนาหว้าและตำบลท่าเรือเป็นพื้นที่ที่มีชาวญ้ออาศัยอยู่ ประชากรส่วนใหญ่เป็นผู้สืบเชื้อสายมาจากชนเผ่าญ้อ และมีชาวญ้อแต่งงานเข้ามาอาศัยอยู่ในชุมชนชาวแสด

ดังนั้นโอกาสที่ภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาญ้อจะเข้าไปปะปนในภาษาแสดจึงเป็นสิ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

ผลการศึกษากการแปรด้านศัพท์และการแปรการใช้คำศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาแสด แสดงให้เห็นว่า การใช้ศัพท์เดิมมีแนวโน้มที่จะลดน้อยลงตามอายุที่ลดลง ในขณะที่การใช้ศัพท์อื่นแทนศัพท์เดิมมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นตามอายุที่ลดลง ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า การใช้คำศัพท์ในภาษาแสดกำลังเปลี่ยนแปลงไป โดย “อายุ” เป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดการแปรของการใช้คำศัพท์ และเป็นการแปรที่แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นกับภาษาแสดภาษาพลัดถิ่นที่อยู่ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลง

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กาญจนา คูวัณณะศิริ. 2524. **วรรณยุกต์ภาษาญ้อ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา นาคสกุล. 2541. **ระบบเสียงภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เจอรี่ เกนีย์ และธีระพันธ์ ล.ทองคำ. 2520. คู่มือแผนที่ภาษาในประเทศไทย. โครงการวิจัยภาษาไทยและภาษาพื้นเมืองถิ่นต่างๆ สถาบันศูนย์ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัย.

นฤมล อินทรประสิทธิ์. 2534. การศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเสียงในภาษาแสกบ้านอาจสามารถ จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

ปรีชา พินทอง. 2532. สารานุกรมภาษาอีสาน - ไทย - อังกฤษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศิริธรรม.

เรืองเดช ปันเขื่อนขัตติย์. 2525. ภาษาถิ่นตระกูลไทย. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์.

เรืองเดช ปันเขื่อนขัตติย์. 2532. แบบทดสอบระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาถิ่น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์. 2519. ภาษาแสก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วีรวงศ์, สมเด็จพระมหา. 2515. พจนานุกรมภาคอีสาน - ภาคกลาง (ฉบับปณิธาน). กรุงเทพฯ : บริษัท โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

ศรินยา จิตบรรจง. 2545. การวิเคราะห์การแปรการใช้คำศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาแสก อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2532. คำจำกัดความคำศัพท์ในภาษาศาสตร์สังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2541. ภาษาศาสตร์สังคม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2542. ภาษาในสังคมไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาต่างประเทศ

- Gedney, William J. 1997. **Tai Dialect Studies Glossaries, Texts, and Translations.** Edited by Thomas John Hudak. Ann Arbor : Center for South and Southeast Asian Studies, The University of Michigan.
- Gedney, William J. 1993. **Selected Papers on Comparative.** Edited by Robert J. Bickher, et al. Ann Arbor : Center for South and Southeast Asian Studies, The University of Michigan.
- Gedney, William J. 1993. **The Saek Language Glossary, Texts, and Translation.** Edited by Thomas John Hudak. Ann Arbor : Center for South and Southeast Asian Studies, The University of Michigan.
- Hudak, Thomas John. 1993. "Introduction." In **The Saek Language Glossary, Text, and Translations.** xi – xlv. Ann Arbor : Center for South and Southeast Asian Studies, The University of Michigan.
- Li, Fang Kuei. 1959. "Classification by Vocabulary : Tai Dialects." **Anthropological Linguistics.** 1, 2 : 15 – 21.
- Li, Fang Kuei. 1960. "A Tentative Classification of Tai Dialects." In **Culture and History : Essays in Honor of Paul Radin.** Edited by S. Diamond, 951 – 959.
- Li, Fang Kuei. 1978. **A Handbook of Comparative Tai.** 2nd ed. 1978. Hawaii : University of Hawaii Press.